



**gemeente
vaals**

RAADSVOORSTEL

Datum: 21 april 2026

Datum vergadering: 26 mei 2026

Agendapuntnr.:

Behandeld door: Vergunningen &

Zaak:

Documentnummer 26.0004176



Naam: S. Trines

Portefeuillehouder: H.M.H. Leunessen

Openbaar

Onderwerp:

Vaststellen Verordening fysieke leefomgeving 2026

Voorstel

1. De Verordening fysieke leefomgeving 2023, eerste wijziging, in te trekken;
2. De Verordening fysieke leefomgeving 2026 vast te stellen.

Inleiding

Op 17 april 2023 heeft de gemeenteraad de Verordening fysieke leefomgeving (hierna VfI) vastgesteld. Voorheen stonden bepalingen over de fysieke leefomgeving verspreid over verschillende afzonderlijke verordeningen, zoals de Bomenverordening, de Afvalstoffenverordening en de Monumentenverordening, naast de geldende bestemmingsplannen. Deze zijn destijds geanalyseerd en opgenomen in één integrale verordening. Daarbij zijn ook regels uit de Algemene Plaatselijke Verordening (hierna APV) m.b.t. de fysieke leefomgeving opgenomen in de VfI. Dankzij deze bundeling hoeft bij de overgang naar het omgevingsplan onder de Omgevingswet slechts één samenhangende VfI te worden overgenomen.

Beoogd effect

De VfI nieuw vast te stellen, zodat wordt gezorgd voor een actueel, helder en consistent regelkader dat aansluit op de Omgevingswet en de kwaliteit en uitvoerbaarheid van de regels voor de fysieke leefomgeving verbetert.

Argumenten

Inmiddels werken we drie jaar met de VfI. In deze periode is ruime praktijkervaring opgedaan met zowel de inhoud als de werkbaarheid van de VfI, evenals met de gemaakte scheiding tussen bepalingen in de APV en bepalingen in de VfI.

Op basis van deze ervaringen blijkt dat enkele onderdelen van de VfI nu aanpassing en actualisatie vragen. Daarbij worden de praktijkervaringen van de afgelopen jaren meegenomen, wordt de scheiding tussen APV en VfI waar nodig aangescherpt of gecorrigeerd, en worden bepalingen verduidelijkt of verbeterd zodat de verordening beter aansluit op de uitvoering en op de systematiek van de Omgevingswet. Tevens hebben technische aanpassingen plaatsgevonden, zoals het wijzigen van verwijzingen naar artikelnummers en het verbeteren van typefouten.

Alle aanpassingen zijn weergegeven in het werkdocument bij dit voorstel. Inhoudelijke aanpassingen worden tevens hieronder nader toegelicht.

1. Overheveling van bepalingen uit de APV naar de VfI voor betere samenhang

1.1 Venten onderbrengen bij het hoofdstuk ambulante handel in de VfI (afdeling 1 en 2c van hoofdstuk 2 VfI)

Op dit moment is venten nog geregeld in de APV. Venten valt echter onder het bredere begrip ambulante handel, waar ook standplaatsen en huis-aan-huisverkoop onderdeel van zijn. Deze twee onderdelen zijn bij het vaststellen van de VfI al naar de VfI overgebracht. Venten is toen in de APV achtergebleven.

Om de regelgeving logisch en compleet te houden, wordt voorgesteld om venten toe te voegen aan het hoofdstuk ambulante handel in de VfI. Daarmee staan alle vormen van ambulante handel weer op één plek, wat de vindbaarheid en duidelijkheid van de regels vergroot.

Daarnaast sluit deze wijziging aan bij de werkwijze van veel andere gemeenten, waar venten eveneens onderdeel is van de VfI en niet van de APV. Door deze aanpassing wordt de opzet van de regelgeving consistent en beter afgestemd op de praktijk.

1.2 Regels over collecteren verplaatsen naar de VfI (artikel 2:8 VfI)

Het artikel over collecteren staat momenteel nog in de APV, maar past inhoudelijk beter in de VfI. Collecteren heeft in de eerste plaats te maken met het gebruik van de openbare ruimte en valt daarmee onder activiteiten in de fysieke leefomgeving zoals bedoeld in de Omgevingswet.

De VfI is het juiste kader om dit soort activiteiten te regelen, omdat daarin alle activiteiten in de fysieke leefomgeving bij elkaar staan en goed op elkaar kunnen worden afgestemd. Voorgesteld wordt dan ook om het artikel over collecteren in de VfI op te nemen, zodat meer samenhang en duidelijkheid binnen de gemeentelijke regelgeving ontstaat dan wanneer het in de APV blijft staan.

1.3 De artikelen over stationair draaiende motoren, bescherming van groenvoorzieningen en onbeheerd gestalde fietsen en bromfietsen verplaatsen naar de VfI (artikel 3:22, artikel 3:23 en artikel 3:24 VfI)

De artikelen over stationair draaiende motoren (artikel 3:22 VfI), de bescherming van groenvoorzieningen tegen voertuigen (artikel 3:23 VfI) en het voorkomen van overlast door onbeheerd gestalde fietsen en bromfietsen (artikel 3:24 VfI) zijn thans opgenomen in de APV, maar passen inhoudelijk beter binnen de VfI.

Deze bepalingen richten zich primair op het beschermen en verbeteren van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving, onder meer door het beperken van uitstoot, geluid en hinder, het voorkomen van schade aan groenstructuren en beplanting en het waarborgen van een doelmatig en verzorgd gebruik van de openbare ruimte. Daarmee sluiten de regels rechtstreeks aan bij de doelstellingen van de Omgevingswet.

Door deze artikelen onder te brengen in de VfI ontstaat meer samenhang, duidelijkheid en consistentie binnen het gemeentelijk regelgevend kader en wordt een heldere scheiding aangebracht tussen regels over openbare orde en veiligheid enerzijds en regels over de fysieke leefomgeving anderzijds.

1.4 Regels over straatvegen en natuurlijke behoefte doen onderbrengen in de VfI (artikel 5:12 en artikel 5:13 VfI)

De artikelen 5:12 (straatvegen) en 5:13 (natuurlijke behoefte doen) passen beter binnen de VfI dan de APV, omdat zij direct betrekking hebben op het gebruik en de kwaliteit van de fysieke leefomgeving.

Artikel 5:12 maakt het mogelijk om wegen tijdelijk vrij te houden voor schoonmaakwerkzaamheden. Dit draagt bij aan een schone en goed functionerende openbare ruimte, een belangrijk onderdeel van de fysieke leefomgeving.

Artikel 5:13 voorkomt vervuiling en gezondheidsrisico's door ongewenst gebruik van de openbare ruimte. Hiermee wordt de staat, hygiëne en bruikbaarheid van de fysieke leefomgeving beschermd.

Voorgesteld wordt deze artikelen in de VfI op te nemen zodat de regels die de kwaliteit van de fysieke leefomgeving raken op één plek worden gebundeld, wat zorgt voor duidelijkheid en een logisch opgebouwd regelstelsel.

2. Schrappen van hoofdstuk 4 vanwege vervallen wettelijke grondslag (hoofdstuk 4)

Hoofdstuk 4 van de VfI bevat op dit moment stedenbouwkundige regels, zoals bepalingen over bouwhoogte en rooilijnen. De wettelijke grondslag voor dit soort regels in gemeentelijke verordeningen is echter vervallen. Stedenbouwkundige bepalingen mogen niet meer via een verordening worden geregeld, maar moeten zijn opgenomen in het omgevingsplan. Dat betekent dat de regels uit hoofdstuk 4 van de VfI onverbindend zijn en juridisch geen werking meer hebben. Het opnemen van dergelijke regels in de VfI biedt daarom geen geldig fundament meer.

Om deze redenen wordt voorgesteld om hoofdstuk 4 uit de VfI te verwijderen en deze regels op een later moment op te nemen in het omgevingsplan. Dit sluit aan bij de systematiek van de Omgevingswet en zorgt ervoor dat de stedenbouwkundige regels op een juiste en juridisch houdbare manier worden vastgelegd.

3. Aanpassing van de VfI conform de gewijzigde beleidsregel Tijdelijke publiciteitsborden (artikel 3:1 lid 3)

In lijn met de op 16 december 2025 vastgestelde gewijzigde beleidsregel Tijdelijke publiciteitsborden, wordt voorgesteld in lid 3 van artikel 3:1, van de VfI een nieuw lid toe te voegen. Conform beleidsregel dient in de VfI te worden opgenomen dat een vergunning voor het plaatsen van voorwerpen op, aan of boven de weg, wanneer dit in strijd is met de publieke functie van de weg, in elk geval wordt geweigerd voor het plaatsen van voorwerpen op, aan of boven de Zuidelijke brug aan de Randweg (perceel A, 10213) en de Noordelijke brug aan de Oude Akerweg (perceel A, 9463).

Kanttekeningen

Het vaststellen van verordeningen is een bevoegdheid van de gemeenteraad. Het college geeft vervolgens uitvoering aan de verordeningen. Het actualiseren van de Vfl is nodig gelet op de hiervoor genoemde redenen.

Financiën

n.v.t.

Communicatie

Zoals gebruikelijk en verplicht wordt de verordening bekendgemaakt en gepubliceerd op overheid.nl.

Uitvoering

Op grond van de Algemene wet bestuursrecht treedt deze verordening in werking op de dag na bekendmaking. Indien uw raad instemt met dit voorstel, wordt de verordening gepubliceerd.

Bijlagen

26.0004178 - raadsbesluit

26.0007974 - Verordening fysieke leefomgeving 2026 Werkdocument